

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 17 päivänä marraskuuta 2020

766/2020

Laki

valmisteverotuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan valmisteverotuslain (182/2010) 16 §, 6 luvun otsikko, 35–46, 47 a–47 e ja 50 §, 11 luku sekä 100, 102, 106, 107 a–107 c, 108, 110, 114 ja 115 §,

sellaisina kuin niistä ovat 16, 35, 36, 41 ja 100 § osaksi laissa 1178/2016, 44, 47 a, 47 b, 47 e, 102 ja 107 c § laissa 1178/2016, 47 c § laissa 495/2014, 47 d § laeissa 1178/2016 ja 29/2018, 50 § osaksi laissa 311/2016 sekä 106, 107 a, 107 b ja 108 § laeissa 939/2015 ja 1178/2016,

muutetaan 1–3 §, 4 §:n 1 momentti, 6 §, 13 §:n 3 momentti, 14, 15 ja 17 §, 18 §:n 2 momentti, 21, 26 ja 28–30 §, 5 luvun otsikko, 31–34 §, joista 33 ja 34 § samalla siirretään 5 lukuun, 7 luvun otsikko, 47–49, 54, 56, 71, 72, 74, 78 ja 80–82 §, 83 §:n otsikko sekä 5 ja 6 momentti, 12 luvun otsikko, 96 ja 97 §, 98 §:n otsikko, 98 b, 99 ja 101 §, 104 §:n 4 momentti sekä 105 ja 107 §,

sellaisina kuin niistä ovat 3 § laissa 311/2016, 4 §:n 1 momentti, 83 §:n 5 ja 6 momentti, 98 §:n otsikko, 101 §, 104 §:n 4 momentti sekä 105 ja 107 § laissa 1178/2016, 6, 21, 26, 28–30, 33, 54, 74, 78, 80, 81, 96 ja 97 § osaksi laissa 1178/2016, 31 § laeissa 495/2014 ja 1178/2016, 32 § laeissa 495/2014, 547/2016 ja 1178/2016, 47 § laissa 29/2018, 48 § osaksi laeissa 311/2016 ja 1178/2016, 49 § osaksi laissa 311/2016, 72 § laissa 495/2014 ja 98 b § laissa 479/2016, sekä

lisätään lakiin uusi 11 a §, 20 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 495/2014, uusi 2 momentti, 22 §:ään uusi 4 momentti, 27 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1178/2016, uusi 4 momentti, lakiin uusi 71 a, 82 a ja 83 a §, 98 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1178/2016, uusi 3 momentti, 98 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 479/2016, uusi 4 momentti, lakiin uusi 98 c §, 103 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1152/2013 ja 1178/2016, uusi 5 momentti ja 104 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 939/2015 ja 1178/2016, uusi 5 momentti, jolloin nykyinen 5 momentti siirtyy 6 momentiksi, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Valmisteveroja suoritetaan valtiolle sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Tätä lakia sovelletaan veroihin ja maksuihin, joista säädetään:

- 1) nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1472/1994);
- 2) sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1260/1996);
- 3) alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetussa laissa (1471/1994);
- 4) tupakkaverosta annetussa laissa (1470/1994);
- 5) virvoitusjuomaverosta annetussa laissa (1127/2010);

HE 54/2020
PeVL 21/2020
VaVM 16/2020
EV 112/2020

- 6) eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetussa laissa (1037/2004);
- 7) jäteverolaissa (1126/2010);
- 8) öljysuojarahastosta annetussa laissa (1406/2004).

Jos 2 momentissa mainitussa laissa säädetään tästä laista poiketen, sovelletaan asianomaisen lain säännöksiä.

Valmisteveron alaisten tuotteiden veron määräämisen perusteista ja veron määrästä säädetään asianomaisessa valmisteverolaissa.

Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista tämän lain säännöksiin säädetään Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolain-säädäntöön annetussa laissa (1266/1996).

Valmisteverojen maksamiseen, ilmoittamiseen, määräämiseen, oikaisuun ja muuhun verotusmenettelyyn sekä muutoksenhakuun sovelletaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annettua lakia (768/2016) ja veronkanton ja perintään veronkantolakia (11/2018), jollei tässä laissa tai 2 momentissa mainitussa laissa toisin säädetä.

2 §

Alueellinen soveltamisala

Valmisteveron alaisia ovat ne 1 §:n 2 momentissa mainituissa laeissa tarkoitetut tuotteet, jotka Suomessa valmistetaan tai vastaanotetaan toisesta Euroopan unionin jäsenvaltiosta tai tuodaan Suomeen unionin ulkopuolelta.

3 §

Tullilainsäädännön soveltaminen

Tulli toimittaa verotuksen, jos tuotteita tuodaan unionin ulkopuolelta eikä niitä aseteta välittömästi niiden maahantuonnin jälkeen väliaikaisen verottomuuden järjestelmään. Veron suorittamista, palauttamista ja takaisin perimistä koskevaan sekä muuhunkin menettelyyn, vakuuksiin, veronkorotukseen, virhemaksuun, jälkiverotukseen, tiedonantovelvollisuuteen, uhkasakon asettamiseen ja muutoksenhakuun sekä tietojen salassapitoon ja salassa pidettävien tietojen luovuttamiseen ja saamiseen sovelletaan tällöin, mitä tullista tullilainsäädännössä säädetään, jollei tässä laissa tai asianomaisessa valmisteverolaissa toisin säädetä. Valmistevero on kuitenkin suoritettava ennen kuin valmisteveron alaiset tuotteet luovutetaan vapaaseen liikkeeseen.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta, jos verovelvolliselle myönnetään unionin tullikoodeksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 (*tullikoodeksi*) 110 artiklan mukainen maksunlykkäys.

Tuotteiden saapumista unionin tullialueelle koskevissa unionin tullisäännöksissä säädettyjä muodollisuuksia sovelletaan soveltuvin osin valmisteveron alaisten tuotteiden saapumiseen unioniin kolmansilta alueilta.

Tuotteiden poistumista unionin tullialueelta koskevissa unionin tullisäännöksissä säädettyjä muodollisuuksia sovelletaan soveltuvin osin valmisteveron alaisten tuotteiden poistumiseen unionista kolmansille alueille.

4 §

Toimivaltaiset viranomaiset

Verohallinto kantaa valmisteverot ja vastaa verovalvonnasta ja muista tässä laissa tai asianomaisessa valmisteverolaissa säädettyistä viranomaistehtävistä. Myös Tullin tehtävänä on valvoa, että valmisteverovelvolliset noudattavat verotuksen oikeellisuuden varmistamiseksi säädettyjä ja määrättyjä velvollisuuksiaan.

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *väliaikaisen verottomuuden järjestelmällä* järjestelmää, jota sovelletaan valmisteveron alaisten tuotteiden valmistukseen, jalostukseen, hallussapitoon tai siirtoon unionin alueella tai kolmannen maan tai alueen kautta väliaikaisesti valmisteverottomina, ei kuitenkaan niiden tuotteiden valmistukseen, jalostukseen, hallussapitoon tai siirtoon, joilla on muun kuin unionitavaran tullioikeudellinen asema tullikoodeksin 5 artiklan 24 kohdassa määritetyllä tavalla;

2) *lähtöjäsenvaltiolla* Euroopan unionin jäsenvaltiota, josta valmisteveron alaiset tuotteet lähetetään;

3) *määräjäsenvaltiolla* Euroopan unionin jäsenvaltiota, johon valmisteveron alaiset tuotteet on määrä toimittaa;

4) *verottomalla varastolla* paikkaa, jossa valtuutettu varastonpitäjä ansiotoiminnassaan valmistaa, jalostaa, pitää hallussaan tai vastaanottaa taikka josta se lähettää valmisteveron alaisia tuotteita väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä verottoman varaston sijaintipaikan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten vahvistamin edellytyksin;

5) *valtuutetulla varastonpitäjällä* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jonka jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat valtuuttaneet ansiotoiminnassaan verottomassa varastossa valmistamaan, jalostamaan, pitämään hallussaan, vastaanottamaan tai sieltä lähettämään valmisteveron alaisia tuotteita väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä;

6) *rekisteröidyllä vastaanottajalla* sellaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolle määräjäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat vahvistamiensa edellytysten mukaisesti myöntäneet luvan ansiotoiminnassaan vastaanottaa valmisteveron alaisia tuotteita toisesta jäsenvaltiosta tai Suomessa sijaitsevasta tuontipaikasta väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä;

7) *väliaikaisesti rekisteröidyllä vastaanottajalla* sellaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolle määräjäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat vahvistamiensa edellytysten mukaisesti myöntäneet oikeuden ansiotoiminnassaan vastaanottaa tietyn määrän valmisteveron alaisia tuotteita tietyltä lähettäjältä ja tietynä ajankohtana toisesta jäsenvaltiosta tai Suomessa sijaitsevasta tuontipaikasta väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä;

8) *rekisteröidyllä lähettäjällä* sellaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolle tuontijäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat vahvistamiensa edellytysten mukaisesti myöntäneet luvan ansiotoiminnassaan lähettää valmisteveron alaisia tuotteita väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä tullikoodeksin 201 artiklassa tarkoitetun vapaaseen liikkeeseen luovutuksen jälkeen;

9) *tietokoneistetulla järjestelmällä* valmisteveron alaisten tuotteiden liikkumisen ja valvonnan tietokoneistamisesta tehdyn Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen 1152/2003/EY 1 artiklassa tarkoitettua tietokoneistettua järjestelmää, jonka tarkoituksena on hallinnollisen saateasiakirjan sähköinen siirtäminen ja valvonnan parantaminen;

10) *etämyynnillä* myyntiä, jossa Suomeen sijoittautunut muu henkilö kuin valtuutettu varastonpitäjä tai rekisteröity vastaanottaja tai väliaikaisesti rekisteröity vastaanottaja, joka ei harjoita itsenäistä taloudellista toimintaa, on ostanut toisesta jäsenvaltiosta kuluutukseen luovutettuja valmisteveron alaisia tuotteita, jotka myyjä tai joku tämän puolesta suoraan tai välillisesti lähettää tai kuljettaa Suomeen;

11) *etämyyjällä* myyjää, joka myy tuotteita Suomeen 10 kohdan mukaisesti;

12) *veroedustajalla* sellaista Suomeen sijoittautunutta henkilöä, jonka etämyyjä on nimenyt ja jonka Verohallinto on hyväksynyt suorittamaan valmisteverot etämyyjän puolesta Suomessa vastaanotetuista tuotteista;

13) *hallussapidolla kaupallisessa tarkoituksessa* sitä, että muu henkilö kuin yksityishenkilö pitää hallussaan valmisteveron alaisia tuotteita, ja sitä, että yksityishenkilö pitää kyseisiä tuotteita hallussaan ja kuljettaa niitä muuta kuin omaa käyttöään varten 72 §:n mukaisesti;

14) *tuonnilla* valmisteveron alaisten tuotteiden luovutusta vapaaseen liikkeeseen tullikoodeksin 201 artiklan mukaisesti;

15) *suoralla luovutuksella* valmisteveron alaisten tuotteiden siirtoa siten, että ne vastaanotetaan muualla kuin valtuutetun varastonpitäjän verottomassa varastossa tai rekisteröidyn vastaanottajan vastaanottoaikassa;

16) *tuontipaikalla* paikkaa, jossa tavarat luovutetaan vapaaseen liikkeeseen tullikoodeksin 201 artiklan mukaisesti;

17) *vientipaikalla* paikkaa, jossa valmisteveron alaiset tuotteet poistuvat unionin alueelta;

18) *vientijäsenvaltiolla* jäsenvaltiota, jossa vienti-ilmoitus annetaan tullikoodeksin 263 artiklan 1 kohdan mukaisesti;

19) *yhdenmukaistetun valmisteveron alaisilla tuotteilla* neuvoston direktiivin 2008/118/EY täytäntöön panemisesta valmisteveron alaisten tavaroiden väliaikaisesti verottomia siirtoja koskevien tietokoneistettujen menettelyjen osalta annetun komission asetuksen (EY) N:o 684/2009 liitteen II kohdassa 11 mainittuja tuotteita.

11 a §

Sääntöjenvastaista menettelyä koskevia erityisiä säännöksiä

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 11–20, 32 ja 33 §:n säännöksiä verokaudesta, veroilmoituksen määräpäivästä ja verokauden veron maksamisesta ei sovelleta, jos valvontatoimenpiteen yhteydessä tai muutoin havaitaan, että tuotteita maahantuotaessa, vastaanotettaessa tai siirrettäessä on tapahtunut edellä 11 §:ssä tarkoitettu sääntöjenvastaisuus. Veron suorittamisvelvollisuus syntyy välittömästi, kun tuotteet on sääntöjenvastaisesti vastaanotettu tai tuotu maahan taikka siirron aikana tapahtunut sääntöjenvastaisuus on muutoin todettu.

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 44 ja 61 §:ssä tarkoitettu määräaika lasketaan 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt.

13 §

Verovelvollisuus eräissä tilanteissa

Jos unionin ulkopuolelle vietävät valmisteveron alaiset tuotteet on asetettu toisessa jäsenvaltiossa tullikoodeksin 226 artiklassa tarkoitettuun ulkoisen passituksen menettelyyn eikä tätä menettelyä päätetä sitä koskevien säännösten mukaisesti, tuotteista on suoritettava valmisteveroa, jos tuotteet ovat Suomessa tai voidaan olettaa, että ne on Suomessa kulutettu. Verovelvollinen edellä tarkoitetuista tuotteista on tullikoodeksissa tarkoitettu velvollinen.

14 §

Veron määräytyminen

Valmistevero määräytyy sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona tuote on luovutettu kulutukseen Suomessa tai veron suorittamisvelvollisuus on muutoin syntynyt.

Niistä unionin ulkopuolelta tuotavista tuotteista, joita ei ole asetettu välittömästi maa-
hantuonnin tapahduttua väliaikaisen verottomuuden järjestelmään, valmistevero määräy-
tyy sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona tulliviranomainen on hyväk-
synyt tuotteen vapaaseen liikkeeseen luovuttamista koskevan ilmoituksen.

Edellä 13 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa vero määräytyy sinä päivänä voi-
massa olevien säännösten mukaan, jona tuote on käytetty verolliseen tarkoitukseen.

Jos veronalaisia tuotteita on vastaanotettu taikka tuotu maahan kaupalliseen tai muuhun
elinkeinotarkoitukseen noudattamatta tämän lain verotusta ja valvontaa koskevia sään-
nöksiä, vero määräytyy sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona tuotteet
on vastaanotettu tai tuotu maahan taikka sääntöjenvastaisuus on muutoin todettu.

15 §

Verotettavat määrät

Valtuutetun varastonpitäjän on suoritettava vero kultakin verokaudelta niistä tuotteista,
jotka on luovutettu kulutukseen verokauden aikana.

Rekisteröidyn vastaanottajan ja veroedustajan on suoritettava vero kultakin verokau-
delta niistä tuotteista, jotka on vastaanotettu verokauden aikana.

Edellä 13 §:n 1 momentissa tarkoitetun verovelvollisen on suoritettava vero niistä tuot-
teista, jotka on käytetty verokauden aikana verolliseen tarkoitukseen. Veroilmoitus on an-
nettava ja vero on maksettava noudattaen, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenette-
lystä annetun lain 17 §:n 1 momentissa ja 32 §:n 1 momentissa säädetään.

Muissa kuin tämän pykälän 1–3 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa vero on suoritet-
tava niistä tuotteista, jotka kulloinkin on vastaanotettu tai joista muutoin on suoritettava
veroa.

Jos valtuutetun varastonpitäjän verottoman varaston lupa peruutetaan, varastonpitäjän
on suoritettava valmistevero verottomassa varastossa luvan päättyessä olevista tuotteista.
Valmistevero suoritetaan tällöin niiden säännösten mukaan, jotka ovat voimassa luvan
voimassaolon päättymistä seuraavana päivänä. Veroilmoitus on annettava ja vero on mak-
settava noudattaen, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 17 §:n
1 momentissa ja 32 §:n 1 momentissa säädetään. Mitä tässä momentissa säädetään, ei so-
velleta, jos valtuutettu varastonpitäjä on asetettu konkurssiin.

Mitä 1–5 momentissa säädetään verotettavista määristä, sovelletaan myös silloin, kun
toimivaltainen viranomainen määrää veron maksettavaksi.

17 §

Valmisteverottomuus

Tuotteet, joita valmistetaan, jalostetaan, pidetään hallussa tai siirretään väliaikaisen ve-
rottomuuden järjestelmässä, ja tuotteet, jotka asetetaan tullikoodeksin 240 artiklassa tar-
koitettuun tullivarastointimenettelyyn tai 269 artiklassa tarkoitettuun vientimenettelyyn,
ovat verottomia.

Valmisteveron alaisten tuotteiden verottomuudesta säädetään lisäksi asianomaisessa
valmisteverolaissa.

18 §

Vapautukset valmisteverosta

Edellä 1 momentissa mainittuihin tarkoituksiin valmisteveron alaisia tuotteita voidaan
myydä verotta verottomasta varastosta. Verovapaus voidaan toteuttaa myös palauttamalla
valmistevero, jolloin sovelletaan 83 §:n 1 momenttia ja 83 a §:n 1 momenttia. Palautuk-

seen oikeutettuun sovelletaan lisäksi, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 59 §:ssä säädetään verovelvollisesta.

20 a §

Merkintä verottomuudesta

Merkintävelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

21 §

Toiminnan luvanvaraisuus

Valmisteveron alaisia tuotteita saa valmistaa, jalostaa, pitää hallussa, lähettää tai vastaanottaa väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä vain tähän toimintaan annetun luvan perusteella.

Verohallinto voi antaa hakemuksesta luvan toimia valtuutettuna varastonpitäjänä, rekisteröitynä vastaanottajana, rekisteröitynä lähettäjänä tai veroedustajana sekä luvan verottoman varaston pitämiseen. Hakemus on tehtävä sähköisesti. Verohallinto voi kuitenkin erityisestä syystä hyväksyä hakemuksen tekemisen muulla tavalla kuin sähköisesti. Luvan on oltava voimassa toiminnan alkaessa ja sen aikana.

Lupapäätöksen tiedoksiantoon sovelletaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 56 ja 57 §:ää.

Lupapäätöksen saaja ja Veronsaajien oikeudenvilvontayksikkö voivat hakea päätökseen muutosta. Muutoksenhakuun sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 62 §:n 5 momentissa säädetään.

22 §

Veroton varasto

Tässä pykälässä säädettyjen velvollisuuksien laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

26 §

Luvan myöntämisen muut edellytykset

Valtuutetun varastonpitäjän, rekisteröidyn vastaanottajan, rekisteröidyn lähettäjän tai veroedustajan lupa myönnetään hakijalle, joka:

1) ei ole olennaisesti laiminlyönyt tai jonka ei voida ennakkoperintälain (1118/1996) 26 §:n 3 momentissa tarkoitettulla perusteella olettaa olennaisesti laiminlyövänsä ennakkoperintälain 26 §:n 2 momentissa tarkoitettuja velvollisuuksiaan verotuksessa;

2) on täysi-ikäinen ja jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu, jos hakija on luonnollinen henkilö; sekä

3) on antanut 28 §:n mukaisen vakuuden.

27 §

Luvan sisältö

— — — — —

Tässä pykälässä säädettyjen velvollisuuksien laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

28 §

Vakuudet

Valtuutetun varastonpitäjän on Verohallinnon vaatimuksesta annettava verosaatavan turvaamiseksi vakuus valmisteveron alaisten tuotteiden valmistukseen, jalostukseen tai hallussapitoon perustuvan valmisteveron suorittamisesta.

Rekisteröidyn vastaanottajan ja veroedustajan on Verohallinnon vaatimuksesta annettava vakuus valmisteverojen suorittamisesta.

Väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä siirrettävistä tuotteista annettavasta vakuudesta säädetään 55 §:ssä. Toisessa jäsenvaltiossa kulutukseen luovutettujen tuotteiden siirtämiseen liittyvästä vakuudesta säädetään 9 luvussa.

Verohallinto määrää vakuuden lajin ja suuruuden. Vakuuden suuruutta harkittaessa tulee ottaa huomioon luvan hakijan luotettavuus, toiminnan laajuus ja kannattavuus sekä hakijan vakavaraisuus, maksuvalmius ja muut taloudelliset edellytykset vastata veroista. Verohallinto voi määrätä vakuuden asetettavaksi, vaatia lisää vakuutta tai vapauttaa vakuutta, jos se on tarpeen luvanhaltijan toiminnassa tapahtuneiden muutosten takia. Verohallinnon on tällöin annettava luvanhaltijan pyynnöstä tälle vakuutta koskeva päätös.

Edellä 4 momentissa tarkoitettua vakuutta koskevan päätöksen tiedoksiintoon sovelletaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 56 ja 57 §:ää. Vakuutta koskevan päätöksen saaja ja Veronsaajien oikeudenvilvontayksikkö voivat hakea päätökseen muutosta. Muutoksenhakuun sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 62 §:n 5 momentissa säädetään.

29 §

Luvan peruuttaminen

Lupa peruutetaan, jos luvanhaltija ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä tai jos luvanhaltija sitä pyytää. Luvan peruuttamista koskevan päätöksen tiedoksiintoon sovelletaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 56 ja 57 §:ää. Luvan peruuttamista koskevan päätöksen saaja ja Veronsaajien oikeudenvilvontayksikkö voivat hakea päätökseen muutosta. Muutoksenhakuun sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 62 §:n 5 momentissa säädetään.

Verohallinnon on hyvissä ajoin ennen luvan peruuttamista ilmoitettava luvanhaltijalle luvan peruuttamisesta ja varattava tilaisuus selvityksen antamiseen, jollei luvanhaltija itse ole pyytänyt luvan peruuttamista.

Luvanhaltijan pyytäessä luvan peruuttamista lupa voidaan määrätä päättyväksi viimeistään kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun hakemus on jätetty Verohallinnolle.

Luvan voimassaolon päättyttyä Verohallinto vapauttaa viipymättä 28 §:ssä tarkoitettua vakuuden. Jos luvan voimassaoloajalta on ollut tai on jäljellä maksamatonta veroa taikka tiedossa on luvassa tarkoitettua toiminnasta aiheutuvia uusia verovelvoitteita, vakuudesta vapautetaan se osa, jota ei ole käytetty eikä käytetä veron suorituksiksi.

Luvan katsotaan päättyvän, jos luvanhaltija asetetaan konkurssiin.

Valmisteverotuksen rekisterit

Verohallinto pitää luvanhaltijoista ja verottomista varastoista rekisteriä, jota hallinnollisesta yhteistyöstä valmisteverotuksen alalla ja asetuksen (EY) N:o 2073/2004 kumoamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EU) N:o 389/2012 edellytetään. Lisäksi Verohallinto pitää tämän lain ja valmisteverolakien täytäntöön panemiseksi rekisteriä, johon merkitään valmisteverotusta ja valmisteverojen palauttamista varten tarpeelliset tiedot.

Verohallinto pitää rekisteriä 98 b §:ssä tarkoitetuista tuensaaajista. Lisäksi Verohallinto pitää rekisteriä virvoitusjuomaverosta annetun lain 1 §:n 5 momentissa ja eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain 1 §:n 3 momentissa tarkoitetuista pienvalmistajista. Rekisteriä pidetään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 1407/2013 tarkoitetun tuen myöntämistä ja seuranta varten. Rekisteriin merkitään pienvalmistajan nimi, yritys- ja yhteisötunnus, yhteystiedot, hakuvuoden aikana tuotettavien valmisteveronalaisten tuotteiden määrät sekä muiden viranomaisten pienvalmistajalle hakuvuonna ja kahtena edeltävänä kalenterivuonna myöntämien vähämerkityksisten tukien määrät.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen rekistereiden tietoja säilytetään 12 vuotta sen jälkeen, kun rekisteröity on poistettu rekisteristä. Tietoja säilytetään kuitenkin vähintään niin kauan kuin verotukseen voidaan tehdä muutoksenhaun johdosta muutoksia.

Luvanhaltijoista ja verottomista varastoista pidettävän rekisterin tietojen luovuttamisesta sähköisesti toisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille säädetään 1 momentissa mainitussa asetuksessa.

5 luku

Rekisteröityminen*Rekisteröitymisilmoitus*

Niiden valmisteveron alaista toimintaa harjoittavien, joiden on lain mukaan rekisteröidyttävä verovelvolliseksi, tuensaaajaksi tai pienvalmistajaksi, on tehtävä Verohallinnolle rekisteröitymisilmoitus. Rekisteröitymisilmoitus on tehtävä ennen kuin rekisteröitymistä edellyttävä toiminta alkaa, jollei tässä laissa tai asianomaisessa valmisteverolaissa toisin säädetä.

Ilmoitettujen tietojen muuttumisesta ja rekisteröitymistä edellyttävän toiminnan päättymisestä on ilmoitettava viipymättä Verohallinnolle.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä sähköisesti. Verohallinto voi kuitenkin erityisestä syystä hyväksyä ilmoituksen tekemisen muulla tavalla kuin sähköisesti.

Tässä pykälässä säädettyjen velvollisuuksien laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

Rekisteröinnin ajankohta

Verohallinto merkitsee verovelvolliseksi rekisteröityneen rekisteriin siitä lukien, kun valmisteveron alainen toiminta alkaa, ja tuensaaajan tai pienvalmistajan siitä lukien, kun oikeus tuen saamiseen syntyy.

Verohallinto tekee muutokset rekisteröintiin tai poistaa verovelvollisen, tuensaajan tai pienvalmistajan rekisteristä siitä lukien, kun rekisteröinnin edellytyksenä oleva toiminta on muuttunut tai päätynyt.

33 §

Rekisteröintiä koskeva päätös

Verohallinnon on annettava asianomaiselle päätös rekisteröintiä koskevassa asiassa.

Päätöksen tiedoksiantoon sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 56 ja 57 §:ssä säädetään. Tuensaajaan ja pienvalmistajaan sovelletaan tällöin, mitä verovelvollisesta säädetään.

34 §

Rekisteröintiä koskevat tarkemmat määräykset

Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä rekisteröintimenettelystä.

7 luku

Veronkanto

47 §

Veronkantoa koskevia erityisiä säännöksiä

Mitä veronkantolaissa säädetään palautuksesta ja verovelvollisesta palautuksen saajana, sovelletaan myös hakemukseen perustuvaan tässä laissa tai asianomaisessa valmisteverolaissa tarkoitettuun palautukseen sekä tällaisen palautuksen hakijaan.

Tämän lain 53, 74, 78 ja 80 §:ssä tarkoitetun vakuuden käyttämisestä ja palauttamisesta säädetään veronkantolain 16 §:ssä.

48 §

Veronlisäys ja viivekorko eräissä tilanteissa

Tullin kannettavaksi 3 §:n 1 momentin mukaisesti kuuluvan valmisteveron maksamisen viivästysseuraamuksiin sovelletaan, mitä veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa (1556/1995) säädetään. Mainitun lain 3 §:n 3 momenttia sovellettaessa veronlisäys lasketaan kuitenkin ajanjaksolta, jolta tullikoodeksin 114 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu korko lasketaan.

49 §

Hyvityskorko

Palautettavalle valmisteverolle maksetaan hyvityskorkoa, jos valmisteveroa palautetaan oikaisuilmoituksen, hakemuksen tai muutoksenhaun taikka veron määräämistä tai verovelvollisen hyväksi tehtyä oikaisua koskevan päätöksen perusteella. Palautettavan vakuuden määrälle ei makseta hyvityskorkoa, jollei kyse ole 53, 74, 78 tai 80 §:ssä tarkoitettusta vakuudesta, jota on osaksikin käytetty verojen suoritukseksi. Hyvityskoron laskemisesta säädetään veronkantolain 37 ja 38 §:ssä.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan myös, vaikka verotus muutoin toimitetaan tullia koskevien säännösten mukaan. Korko palautettavalle valmisteverolle lasketaan kuitenkin tullilain 93 §:n 3 momentissa tarkoitettusta ajankohdasta.

Tuotteiden siirtäminen väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä

54 §

Suora luovutus

Valtuutettu varastonpitäjä tai rekisteröity vastaanottaja voi ottaa vastaan valmisteveron alaisia tuotteita väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä suoraa luovutusta käyttämällä, jos tuotteet on lähetetty toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevasta verottomasta varastosta tai toisessa jäsenvaltiossa tai Suomessa sijaitsevasta tuontipaikasta.

Valtuutetun varastonpitäjän ja rekisteröidyn vastaanottajan on rekisteröidyttävä suoran luovutuksen käyttäjäksi. Rekisteröitymiseen sovelletaan, mitä 5 luvussa säädetään verovelvolliseksi rekisteröitymisestä. Verohallinto voi valvonnallisista syistä rajoittaa suoran luovutuksen käyttöä tai kieltää sen käytön.

Valtuutetulla varastonpitäjällä ja rekisteröidyllä vastaanottajalla on velvollisuus antaa suoraa luovutusta käyttämällä vastaanotetuista tuotteista 64 §:n 1 momentissa tarkoitettu vastaanottoraportti.

56 §

Siirron alkaminen

Valmisteveron alaisten tuotteiden siirto väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä alkaa 51 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa silloin, kun valmisteveron alaiset tuotteet poistuvat lähettävästä verottomasta varastosta, ja 51 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa silloin, kun ne luovutetaan vapaaseen liikkeeseen tullikoodexin 201 artiklan mukaisesti.

71 §

Eräiden tuotteiden siirtäminen ilman tietokoneistettua järjestelmää

Muiden kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisten tuotteiden siirtämisessä ei käytetä tietokoneistettua järjestelmää eikä siihen sovelleta, mitä 53, 58–65, 67, 68 ja 70 §:ssä säädetään. Jos näitä tuotteita siirretään väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä verottomien varastojen välillä Suomen alueella, noudatetaan 66 §:ssä säädettyä yksinkertaistettua menettelyä.

Jos muita kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita tuodaan unionin ulkopuolelta, valtuutetun varastonpitäjän tai rekisteröidyn vastaanottajan on merkittävä vapaaseen liikkeeseen luovuttamista koskevaan tulli-ilmoitukseen sen verottoman varaston numero, johon tuotteet siirretään, ja tuontierän viitenumero.

71 a §

Tuotteiden siirtämistä koskevia erityisiä säännöksiä

Edellä 54, 58, 59, 62–64, 66–68 ja 71 §:ssä säädettyjen velvollisuuksien laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

Toisessa jäsenvaltiossa verotetut tuotteet

72 §

Yksityishenkilön tuomiset

Valmisteveroa ei kanneta niistä toisessa jäsenvaltiossa kulutukseen luovutetuista tuotteista, jotka yksityishenkilö hankkii omaan käyttöönsä ja itse kuljettaa mukanaan Suomeen.

Arvioitaessa sitä, onko yksityishenkilön mukanaan Suomeen tuomien tuotteiden katsottava tulevan hänen omaan käyttöönsä vai kaupalliseen tai muuhun elinkeinotarkoitukseen, otetaan huomioon tuotteiden haltijan kaupallinen asema ja hallussapidon syyt, tuotteiden sijaintipaikka ja käytetty kuljetustapa, tuotteisiin liittyvät asiakirjat, tuotteiden luonne sekä tuotteiden määrä ja muut näihin verrattavat asiaan vaikuttavat seikat.

Edellä 2 momentissa tarkoitettussa arvioinnissa tuotteiden katsotaan tulevan kaupalliseen tarkoitukseen, jollei yksityishenkilö saata todennäköiseksi, että tuotteet tulevat hänen omaan käyttöönsä, jos tuotteiden määrä on enemmän kuin:

- 1) 20 litraa alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 3 §:ssä tarkoitettuja väli-
tuotteita;
- 2) 90 litraa viinejä, joista enintään 60 litraa on kuohuviinejä;
- 3) 110 litraa olutta;
- 4) 10 litraa muita alkoholijuomia.

Jos yksityishenkilö hankkii tuotteita muutoin kuin 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, hän on velvollinen suorittamaan tuotteista veron, jonka perusteesta ja määrästä säädetään asianomaisessa valmisteverolaissa. Yksityishenkilön on tällöin lisäksi noudatettava kaupalliseen tarkoitukseen toimitettavien tuotteiden verotusta ja valvontaa koskevia tämän lain säännöksiä.

Sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, yksityishenkilön, joka tuo mukanaan toisesta jäsenvaltiosta Suomeen polttoainetta omaan käyttöönsä, on suoritettava polttoaineesta nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa tarkoitettua valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua, jos kysymys on:

- 1) moottoripolttoaineesta, joka tuodaan muulla tavalla kuin moottorikulkuneuvon tavanomaisessa polttoainesäiliössä tai enintään 10 litran suuruisessa varasäiliössä moottorikulkuneuvoa kohti; tai
- 2) lämmitykseen käytettävästä nestemäisestä polttoaineesta, jota tuodaan muulla tavalla kuin ammattimaisessa elinkeinotoiminnassa käytettävässä säiliöautossa.

Edellä 5 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa yksityishenkilön on lisäksi noudatettava tämän lain säännöksiä kaupalliseen tarkoitukseen toimitettavien tuotteiden verotuksesta ja valvonnasta.

74 §

Yksityishenkilön hankinnat

Jos yksityishenkilö muuten kuin 72 §:ssä tarkoitettulla tavalla tai etämyynnillä hankkii toisesta jäsenvaltiosta omaan käyttöönsä valmisteveron alaisia tuotteita, jotka toinen yksityishenkilö tai ammattimainen elinkeinonharjoittaja kuljettaa Suomeen, tuotteet hankkinut yksityishenkilö on verovelvollinen. Tuotteiden kuljettamiseen osallistunut sekä tuotteita Suomessa hallussaan pitävä ovat myös vastuussa tuotteet hankkineen yksityishenkilön suoritettavasta verosta kuin omasta verostaan.

Valmisteveroa on suoritettava sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona tuotteet luovutetaan tai luovutukseen tarkoitettuja tuotteita pidetään hallussa Suomessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun yksityishenkilön on ennen tuotteiden kuljetuksen alkamista ilmoitettava Verohallinnolle toisesta jäsenvaltiosta Suomeen lähetettävistä tuotteista ja annettava vakuus valmisteverojen suorittamisesta.

Mitä 3 momentissa säädetään vakuuden antamisesta, ei kuitenkaan sovelleta siirrettäessä muita kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita Suomen ja toisen jäsenvaltion välillä.

78 §

Menettely kulutukseen luovutettujen tuotteiden kaupallisissa siirroissa

Sen, joka lähettää tuotteita 75 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa Suomen ja toisen jäsenvaltion välillä tai Suomessa siten, että tuotteiden kuljetus tapahtuu toisen jäsenvaltion alueen kautta, on varustettava tuotteet lähtöjäsenvaltiossa kulutukseen luovutettujen yhteisön sisällä liikkuvien valmisteveron alaisten tuotteiden yksinkertaistetusta saateasiakirjasta annetussa komission asetuksessa (ETY) N:o 3649/92 tarkoitettulla saateasiakirjalla, joka sisältää 58 §:n 1 momentissa tarkoitettun sähköisen hallinnollisen asiakirjan keskeiset tiedot.

Verovelvollisen on ennen tuotteiden kuljetuksen alkamista ilmoitettava Verohallinnolle toisesta jäsenvaltiosta Suomeen lähetettävistä tuotteista ja annettava vakuus valmisteverojen suorittamisesta.

Mitä 1 momentissa sekä vakuuden antamisesta 2 momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta siirrettäessä muita kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita Suomen ja toisen jäsenvaltion välillä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää 1 momentissa mainittua saateasiakirjaa korvaavasta menettelystä, jota noudatetaan siirrettäessä kulutukseen luovutettuja tuotteita säännöllisesti Suomen ja toisen jäsenvaltion välillä. Edellytyksenä on, että toisessa jäsenvaltiossa on vastavuoroisesti säädetty tai määrätty samanlaisen yksinkertaistetun menettelyn soveltamisesta.

80 §

Menettely etämyynnissä

Etämyyjän, jolla ei ole Suomessa veroedustajaa, on ilmoitettava Verohallinnolle tuotteista ennen niiden lähettämistä toisesta jäsenvaltiosta Suomeen ja annettava vakuus valmisteverojen suorittamisesta.

Mitä 1 momentissa säädetään vakuuden antamisesta, ei kuitenkaan sovelleta siirrettäessä muita kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita toisesta jäsenvaltiosta Suomeen.

81 §

Kulutukseen luovutettujen tuotteiden tuhoutuminen kuljetuksen aikana

Valmisteveroa ei kanneta Suomessa, jos kulutukseen luovutetut valmisteveron alaiset tuotteet tuhoutuvat täydellisesti tai ne menetetään lopullisesti niiden kuljetuksen aikana toisesta jäsenvaltiosta Suomeen. Edellytyksenä on, että:

- 1) tuhoutuminen tai menettäminen tapahtuu tuotteiden vanhentumisen, haihtumisen tai näihin verrattavan tuotteen ominaisuuksiin liittyvän syyn takia;
- 2) tuhoutuminen tai menettäminen tapahtuu ylivoimaisen esteen tai tulipalon, rikkoutumisen tai muun vastaavan ennalta arvaamattoman tapahtuman seurauksena; tai
- 3) tuotteet tuhotaan toimivaltaisen viranomaisen luvan perusteella.

Tuotteita pidetään täydellisesti tuhoutuneina tai lopullisesti menetettyinä, jos niitä ei ole mahdollista käyttää valmisteveron alaisina tuotteina.

Jos valmisteveron alaiset tuotteet tuhoutuvat täydellisesti tai ne menetetään lopullisesti Suomessa tai tuhoutuminen tai menettäminen havaitaan Suomessa, tuotteiden tuhoutuminen tai menettäminen on näytettävä toteen toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä tavalla. Jos tuotteet tuhoutuvat tai ne menetetään tai tuhoutuminen tai menettäminen havaitaan muussa jäsenvaltiossa, tuhoutuminen tai menettäminen on näytettävä toteen kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä tavalla.

Vakuus, joka on annettu 28 §:n 2 momentin, 78 §:n 2 momentin tai 80 §:n 1 momentin nojalla, on vapautettava.

82 §

Sääntöjenvastainen menettely

Valmistevero kannetaan Suomessa sellaisista toisessa jäsenvaltiossa kulutukseen luovutetuista tuotteista, joiden siirron aikana on tapahtunut sääntöjenvastaisuus Suomessa.

Valmistevero kannetaan Suomessa myös silloin, jos sääntöjenvastaisuus havaitaan Suomessa, mutta ei voida määrittää, missä sääntöjenvastaisuus on tapahtunut. Jos kuitenkin kolmen vuoden kuluessa päivästä, jona kulutukseen luovutetut valmisteveron alaiset tuotteet hankittiin, saadaan selville, missä jäsenvaltiossa sääntöjenvastaisuus tapahtui, valmistevero kannetaan siinä jäsenvaltiossa.

Valmistevero kannetaan siltä, joka antoi vakuuden veron maksamisesta 28 §:n 2 momentin, 78 §:n 2 momentin tai 80 §:n 1 momentin mukaisesti, ja siltä, joka osallistui sääntöjenvastaisuuteen.

Sääntöjenvastaisuudella tarkoitetaan tässä pykälässä tilannetta, jossa 75 §:n 1 momentissa tai 79 §:n 1 momentissa tarkoitettujen valmisteveron alaisten tuotteiden siirrossa ei ole noudatettu 78 §:ssä tarkoitettua menettelyä ja jossa tästä syystä kyseisten tuotteiden siirto tai sen osa ei ole päättynyt säännösten mukaisesti.

82 a §

Kulutukseen luovutettuja tuotteita koskevia erityisiä säännöksiä

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 11–20, 32 ja 33 §:n säännöksiä verokaudesta, veroilmoituksen määräpäivästä ja verokauden veron maksamisesta ei sovelleta, jos:

- 1) yksityishenkilön 72 §:ssä tarkoitettulla tavalla mukanaan tuomien tuotteiden katsotaan tulevan muuhun kuin hänen omaan käyttöönsä;
- 2) 74 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tuotteiden siirrossa ei ole noudatettu mainitussa pykälässä säädettyä menettelyä;
- 3) on tapahtunut 82 §:ssä tarkoitettu sääntöjenvastaisuus.

Veron suorittamisvelvollisuus syntyy:

- 1) 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa heti, kun tuotteet on tuotu maahan;
- 2) 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa heti, kun tuotteet on vastaanotettu tai tuotu maahan taikka siirron aikana tapahtunut sääntöjenvastaisuus on muutoin todettu.

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 44 ja 61 §:ssä tarkoitettu määräaika lasketaan sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt.

Edellä 72, 74, 78 ja 80 §:ssä säädettyjen velvollisuuksien laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

Valmisteveron yleiset palautusperusteet

Valtuutetulla varastonpitäjällä on oikeus hakemuksesta saada palautuksena verottoon varastoon palautetuista tuotteista suorittamansa valmistevero. Palautusta ei kuitenkaan voi saada sellaisista tuotteista, jotka ovat täydellisesti tuhoutuneita tai lopullisesti menetettyjä tuotteiden vanhentumisen, haihtumisen tai näihin verrattavan tuotteen ominaisuuksiin liittyvän syyn vuoksi.

Valtuutetulla varastonpitäjällä ja rekisteröidyllä vastaanottajalla on oikeus hakemuksesta saada palautuksena sellaisista kulutukseen luovuttamistaan tuotteista suorittamansa valmistevero, jotka ovat täydellisesti tuhoutuneita tai lopullisesti menetettyjä ennalta arvaamattoman tapahtuman tai ylivoimaisen esteen takia. Palautusta ei kuitenkaan voi saada, jos tuhoutuminen on johtunut tuotteiden luonteesta. Edellytyksenä palautuksen saamiselle on lisäksi, että tuotteiden täydellinen tuhoutuminen tai lopullinen menettäminen voidaan näyttää toteen. Tuotteet, joista suoritettua veroa palautus koskee, on hävitettävä toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa tai muutoin sen hyväksymällä tavalla.

Valmisteveron palauttaminen

Edellä 83 §:ssä tarkoitettua palautusta voi hakea kalenterikuukauden tai kalenterivuoden jaksolta. Palautusta on haettava Verohallinnolta kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona oikeus palautuksen saamiseen syntyi.

Palautukseen sovelletaan muutoin, mitä valmisteverosta tässä laissa, asianomaisessa valmisteverolaissa, oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetussa laissa sekä muussa laissa säädetään. Palautukseen ja palautuksen hakijaan sovelletaan, mitä veronkantolaissa säädetään palautuksesta ja verovelvollisesta silloin, kun verovelvollinen on palautuksen saajana. Palautuksen hakijaan sovelletaan lisäksi, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 5, 6, 8, 9, 21, 24, 37, 38, 40–42, 45–48 ja 50 §:ssä, 52 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 54–56, 59, 61, 66, 68, 70, 71, 73 ja 80 §:ssä säädetään verovelvollisesta.

Liikaa palautetulle määrälle on maksettava viivästyskorkoa sitä päivää seuraavasta päivästä, jona palautus on maksettu.

Jos palautushakemuksen yhteydessä ilmoitetaan puutteellisia tai virheellisiä tietoja, sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 37 ja 38 §:ssä säädetään veronkorotuksesta.

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 44 ja 61 §:ssä tarkoitettu määräaika lasketaan sen kalenterivuoden päättymisestä, johon kuuluvaa ajanjaksoa palautuspäätös koskee.

Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä palautuksen hakemista koskevasta menettelystä.

Tarkastus, tiedonantovelvollisuus ja haltuunotto*Tullin tarkastusoikeus*

Tulli voi tehdä tarkastuksia tämän lain tai asianomaisen valmisteverolain säännösten noudattamisen valvomiseksi. Tarkastuksessa voi olla läsnä myös muun viranomaisen

edustajia. Tarkastuksessa on noudatettava soveltuvin osin, mitä hallintolain (434/2003) 39 §:ssä säädetään.

Verovelvollisen on pyydettyessä esitettävä Tullille tarkastusta varten kirjanpitoaineistonsa, tiedot kirjanpitojärjestelmästä ja sen yhteyksistä muihin järjestelmiin, tiedot sisäisen valvonnan järjestelmästä ja muut verotuksessa tarpeelliset tiedot pyydettyssä muodossa. Jos tarkastettava aineisto on säilytetty koneellisella tietovälineellä, verovelvollisen on pyydettyessä saatettava aineisto selväkieliseen muotoon tai yleisesti käytössä olevaan tallennusmuotoon. Verovelvollisen on myös esitettävä varastonsa ja muut tilansa siltä osin kuin niitä ei käytetä pysyväisluonteiseen asumiseen, sekä annettava tarvittavat tilat ja laitteet tarkastuksen suorittamista varten ja muutoinkin avustettava tarkastuksessa.

Tarkastusta suorittavalla henkilöllä on oikeus viedä tarkastettava aineisto tai siitä valmistettu jäljennös pois verovelvollisen hallusta muualla tapahtuvaa tarkastusta varten, jos se on mahdollista aiheuttamatta kohtuutonta haittaa verovelvolliselle. Aineisto on palautettava heti, kun sitä ei enää tarvita tarkastuksen suorittamista varten.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään verovelvollisesta, koskee soveltuvin osin myös verovelvollisen Suomessa olevan sivuliikkeen edustajaa ja sitä, joka on tämän lain tai asianomaisen valmisteverolain nojalla hankkinut verotta valmisteveron alaisia tuotteita.

Jokaisen on salassapitosäännösten estämättä annettava pyynnöstä Tullille tietoja valmisteveron alaisten tuotteiden ostoista, hallussapidosta, siirroista, myynneistä ja valmistuksesta.

97 §

Tullin muut tarkastusvaltuudet

Tullilla on oikeus tämän lain tai asianomaisen valmisteverolain säännösten noudattamisen valvomiseksi tai jos se on tarpeen verotusta varten:

- 1) päästä varastoihin ja muihin tiloihin sekä tarkastaa ne, jos niissä säilytetään tai käsitellään valmisteveron alaisia tuotteita;
- 2) pysäyttää ja tarkastaa kulkuneuvo;
- 3) antaa valmisteveron alaisen tuotteen purkamista, lastausta, kuljetusta, vastaanottamista, varastointia ja lähettämistä koskevia määräyksiä sekä asettaa valmisteveron alaisen tuotteen päällykseen, kuljetusvälineeseen taikka varastoon lukko, sinetti tai muu tunnistusmerkki.

Pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävää tilaa ei kuitenkaan saa tarkastaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa tarkastuksessa voi olla läsnä myös muun viranomaisen edustajia. Tarkastuksessa on noudatettava soveltuvin osin, mitä hallintolain 39 §:ssä säädetään.

98 §

Muu tiedonantovelvollisuus

Verohallinnon on annettava tiedonantovelvolliselle päätös, jos tämä kieltäytyy antamasta sellaisia 1 momentissa tarkoitettuja tietoja tai 2 momentissa tarkoitettuja näytteitä, jotka Verohallinto on kehottanut antamaan. Päätöksen tiedoksiantoon tiedonantovelvolliselle sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 56 §:ssä säädetään tiedoksiannosta verovelvolliselle. Tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä. Tiedonantovelvollinen ja Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö saavat hakea muutosta mainitussa pykälässä tarkoitettua laiminlyöntimaksua koskevaan Verohallinnon päätökseen. Muutoksenhakuun sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 62 §:n 5 momentissa säädetään.

98 a §

Tuensaajan ilmoittamisvelvollisuus

Edellä 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja tukia koskevan 1 momentissa säädetyn ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä. Tuensaaja ja Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö saavat hakea muutosta mainitussa pykälässä tarkoitettua laiminlyöntimaksua koskevaan Verohallinnon päätökseen. Muutoksenhakuun sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 62 §:n 5 momentissa säädetään.

98 b §

Tukitietojen ilmoittamismenettely

Kun yritykselle myönnetään 98 a §:n mukaista tukea veronpalautuksena, yrityksen on ilmoitettava veronpalautushakemuksessa mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitettut tiedot. Jos kyseessä on muu kuin hakemuksesta veronpalautuksena maksettava tuki, yrityksen on rekisteröidyttävä tuensaajaksi noudattaen, mitä 5 luvussa säädetään, ja annettava tiedot rekisteröitymisen yhteydessä.

Tuensaajan on ilmoitettava viipymättä Verohallinnolle 98 a §:n 3 momentissa tarkoitettujen tietojen muuttumisesta tai yrityksen joutumisesta 98 a §:n 1 momentissa mainitun asetuksen 2 artiklan 18 kohdassa tarkoitettuihin taloudellisiin vaikeuksiin.

Tiedot merkitään Verohallinnon ylläpitämään rekisteriin. Rekisteriin voidaan tehdä merkintä myös muusta tukeen vaikuttavasta seikasta. Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä annettavista tiedoista tuen myöntämisestä, valvomista ja tietojen julkaisemista varten sekä tietojen ilmoittamismenettelystä.

98 c §

Muut verotukiin sovellettavat säädökset

Verotukiin sovelletaan, mitä eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetussa laissa (300/2001) tuista säädetään.

99 §

Verottoman käytön selvittämisen laiminlyönti

Jos se, joka on toimittanut verottomaan tarkoitukseen taikka hankkinut tuotteita verotta tämän lain tai asianomaisen valmisteverolain nojalla, ei voi jälkikäteen tehtävässä tarkastuksessa osoittaa tuotteita toimitetuiksi tai käytetyiksi verottomaan tarkoitukseen, tuotteista on suoritettava valmistevero noudattaen, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään.

101 §

Vastuu tarkastuksesta aiheutuvista kustannuksista

Sen, joka on 96 tai 98 §:ssä tai oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 24 tai 30 §:ssä tarkoitettulla tavalla velvollinen esittämään ja antamaan toimivaltaiselle viranomaiselle valmisteverotusta koskevia tietoja tai avustamaan tarkastuksessa, on suoritettava nämä toimenpiteet omalla kustannuksellaan.

766/2020

103 §

Haltuunotto

Verohallinnon tekemään haltuunottoa koskevaan päätökseen haetaan muutosta noudattaen, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 62 §:n 5 momentissa säädetään. Tullin tekemän haltuunottoa koskevan päätöksen muutoksenhausta säädetään tullilain 13 luvussa.

104 §

Ennakkoratkaisu

Tullin antamaan ennakkoratkaisuun ei saa vaatia oikaisua, vaan siihen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Muutoin muutoksenhakuun hallintotuomioistuimelta sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valtion puolesta oikeus hakea muutosta on 107 §:ssä tarkoitettulla oikeudenvälvoijalla. Päätökseen olla antamatta ennakkoratkaisua ei kuitenkaan saa vaatia oikaisua eikä hakea muutosta valittamalla.

Verohallinnon antamaa ennakkoratkaisua koskevasta muutoksenhausta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 10 luvussa.

105 §

Tullin myöntämä huojennus ja maksunlykkäys

Jos Tulli on kantanut valmisteveron, se voi hakemuksesta alentaa suoritettua tai suoritettavaa valmisteveroa, veronlisäystä, viivekorkoa, viivästyskorkoa tai lykkäyksen vuoksi suoritettavaa korkoa taikka poistaa sen kokonaan. Huojennus voidaan myöntää, jos:

1) valmisteveron periminen täysimääräisenä olosuhteet huomioon ottaen olisi ilmeisen kohtuutonta; tai

2) kysymys on sellaisista veronalaisista tuotteista, joita käytetään rajoitetun ajan tutkimus- ja kehittämishankkeissa, joiden tarkoituksena on ympäristöystävällisempien tuotteiden tai uusiutuvista luonnonvaroista saatavien polttoaineiden tekninen kehittäminen.

Tulli voi asettaa huojennukselle ehtoja, joilla voidaan valvoa huojennuksen edellytysten täyttymistä.

Tulli voi hakijasta riippumattomien poikkeuksellisten olosuhteiden tai veronmaksukyvyn olennaisen alentumisen takia tai muusta erityisestä syystä hakemuksesta myöntää veron maksamisen lykkäystä. Lykkäys myönnetään ehdolla, että lykätyn määrän suorittamisesta annetaan lykättyä määrää vastaava vakuus. Lykkäys voidaan kuitenkin myöntää vakuutta vaatimatta maksettavan määrän vähäisyyden tai lykkäysajan lyhyiden takia taikka muusta erityisestä syystä. Lykätylle veron määrälle peritään korkoa, jonka määrään sovelletaan veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 4 §:ää. Lykkäys voidaan myöntää kuitenkin ilman korkoa, jos koron periminen olisi ilmeisen kohtuutonta.

Valtiovarainministeriö voi ottaa Tullissa käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

Tämän pykälän nojalla annettuun päätökseen ei saa vaatia oikaisua eikä hakea muutosta valittamalla.

Valtion oikeudenvallvonta

Valtion oikeutta valvoo Tullin toimivaltaan kuuluvissa asioissa tulliasiamies. Päätös Tullin toimivaltaan kuuluvassa asiassa annetaan tulliasiamiehelle tiedoksi siten, että tulliasiamiehelle varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.

Valtion oikeudenvallvonnasta Verohallinnon toimivaltaan kuuluvissa asioissa säädetään Verohallinnosta annetun lain 5 luvussa. Päätöksen tiedoksiannosta Veronsaajien oikeudenvallvontayksikölle säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 57 §:ssä.

1. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2021.
2. Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran lain voimaan tultua alkaneen verokauden verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun.
3. Ennen lain voimaantuloa päättyneen verokauden verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei jäljempänä toisin säädetä.
4. Jos muu verovelvollinen kuin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 6 §:n 18 kohdassa tarkoitettu verokausi-ilmoittaja on vastaanottanut tuotteet tai tämän velvollisuus suorittaa vero on muutoin syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa, verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei jäljempänä toisin säädetä.
5. Jos oikeus veronpalautukseen on syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa mutta palautushakemus on tullut vireille lain voimaan tultua, veron palauttamiseen sovelletaan tämän lain säännöksiä.
6. Lain voimaan tullessa vireillä olleeseen lupaa tai rekisteröintiä koskevaan asiaan sovelletaan tämän lain säännöksiä. Lain voimaan tullessa vireillä olleeseen luvan peruuttamiseen sovelletaan kuitenkin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.
7. Jos verovelvollisen verokausi on pidennetty tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 31 §:n nojalla enintään kalenterivuodeksi, viimeisenä pidennettynä verokautena pidetään kalenterivuotta 2020.
8. Jos Verohallinto on hyväksynyt tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 32 §:n nojalla verokausi-ilmoittajan veroilmoituksen antamisen paperilomakkeella, viimeinen verokausi, jolta ilmoituksen saa antaa paperilomakkeella, on kalenterivuoden 2020 viimeinen verokausi.
9. Ennen lain voimaantuloa päättyneeltä verokaudelta maksettua veroa ei voi vähentää lain voimaan tultua alkavilta verokausilta. Veroa ei voi vähentää, vaikka oikeus vähennykseen on syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa. Vähentämättä jäänyt veron määrä voidaan palauttaa hakemuksesta. Palautusta on haettava viimeistään kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona oikeus vähennyksen tekemiseen syntyi.
10. Verohallinnon lain voimaan tultua tekemän ennen lain voimaantuloa päättyneitä verokautta koskevan verotuspäätöksen tiedoksiantoon ja muutoksenhakuun sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä vain, jos päätös tehdään ennen 1 päivää helmikuuta 2021.
11. Verohallinnon lain voimaan tullessa vireillä olleeseen palautushakemukseen antaman päätöksen tiedoksiantoon ja muutoksenhakuun sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä vain, jos päätös tehdään ennen 1 päivää helmikuuta 2021.
12. Verohallinnon lain voimaan tultua tekemän verotuspäätöksen tiedoksiantoon ja muutoksenhakuun sovelletaan 4 momentissa tarkoitettussa tapauksessa tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä vain, jos päätös tehdään ennen 1 päivää helmikuuta 2021.

13. Ennen lain voimaantuloa aloitettuun tämän lain 74, 78 ja 80 §:ssä tarkoitettuun tuotteiden siirtoon sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita 74, 78 ja 80 §:n säännöksiä.

14. Ennen lain voimaantuloa tapahtuneisiin lain voimaan tullessa voimassa olleessa 44 ja 110 §:ssä tarkoitettuihin laiminlyönteihin, jotka eivät koske verotusta, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Sivullisen tiedonantovelvollisuuden laiminlyönteihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jos tietoja on pyydetty ennen lain voimaan tuloa.

15. Valmisteveroon sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä veronkannosta, veron maksamisen ajankohdasta, kuittaamisesta, viivästysseuraamuksista, palautukselle maksettavasta korosta, huojennuksesta, maksunlykkäyksestä, perinnästä sekä pienimmästä kannettavasta ja palautettavasta valmisteverosta 31 päivään tammikuuta 2021, jos valmisteveron verokausi on päättynyt ennen tämän lain voimaantuloa tai valmisteveron suorittamisvelvollisuus on muutoin syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa.

Helsingissä 13 päivänä marraskuuta 2020

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Valtiovarainministeri Matti Vanhanen